

Concert zondag 25 oktober 2009
Muziek en Dans
Timora Rosler (cello) en Klára Würtz (piano)
Catharinakapel, Harderwijk

Inhoud

- 2 Programma 25 oktober 2009
- 3 Timora Rosler
- 4 Klára Würtz
- 5-6 Toelichting
 - a Agenda seizoen 2009/10
 - b Contactadressen en concertlocaties
 - c Bestelformulier abonnementen

**randmeer
concerten**

3e Randmeerconcert - seizoen 2009/2010
zondag 25 oktober 2009 14.00 uur
Catharinakapel - Harderwijk

Muziek en Dans

Timora Rosler - cello, Klára Würtz - piano

Béla Bartók
(1881-1945)

1e Rhapsodie (1904)
Lassu (Moderato)
Friss (Allegro moderato)

Manuel de Falla
(1876-1946)

Suite Populaire Espagnole (1925)
(bew. door Paul Kochanski van Siete canciones populares españolas uit 1908/9)

Igor Stravinsky
(1882-1971)

Suite Italienne (1932)
Introduzione
Serenata
Tarantella
Gavotta con due variazioni
Scherzino
Minuetto - Finale

Francis Poulenc
(1899-1963)

Sonate voor cello en piano (1940-48 rev. 1955)
Allegro (tempo di Marcia)
Cavatine
Ballabile
Finale

Ástor Piazzolla
(1921-1992)

Le grand Tango (1982)

Béla Bartók

Igor Stravinsky

Timora Rosler - cello

Timora Rosler de Israëlsche celliste won in 1996 de eerste prijs op zowel het *Internationale Cello Concours in Stuttgart* als het *Caltanissetta Internationale Duo Kamermuziek Concours* in Italië met pianiste Klára Würtz. In 1997 won ze de *Vriendenkranen van het Concertgebouw* en het *Koninklijk Concertgebouworkest* in Amsterdam, waarbij de toenmalige jury stelde dat ...**de talentvolle Timora Rosler intieme expressiviteit, virtuositeit en een natuurlijk gevoel voor de compositie heeft. Deze combinatie maakt haar interpretatie buitengewoon fascinerend...**

Een jaar later won zij een speciale prijs voor haar interpretatie op het *11^e Internationale Bach Concours in Leipzig*. Andere prijzen zijn o.a. de **eerste prijs** op het *Clairmont Concours* in Israël en het *Concerto Concours* tijdens het Aspen Muziek Festival.

Op vele internationale festivals was Timora Rosler te horen waaronder het festival van Ravinia, Aspen, Banff Centre for the Arts; The Manchester Cello Festival; The International Musicians Seminar in Prussia Cove (Engeland); Holland Music Sessions; the Pro Festival in Rolandseck (Duitsland) en de Maurice Ravel Summer Academy in Frankrijk.

Timora Rosler gaf al concerten in Israël, Europa, Amerika en Canada en werkte met orkesten als het *Janáček Philharmonic*, het *Slovaaks Sinfonietta*, het *Eastern Connecticut Symphony Orchestra*, de *Philharmony of the Nations* en het *Haifa Symphony Orchestra*. Tevens is zij door vele dirigenten uitgenodigd, onder wie Justus Frantz. Van laatstgenoemde dirigent heeft Timora Rosler opnieuw een uitnodiging ontvangen om in het komend seizoen met hem te werken. Verder zal Timora Rosler vele recitals geven in Nederland waaronder in Tilburg, Wittem, Delft, Leeuwarden en Enschede. Recentelijk heeft zij een aantal tournees gemaakt met het Euregio Jeugd Orkest (Elgar) o.a. in Koninging Elisabeth zaal, een tournee met Israel Sinfonietta (St. Saens).

Met het *Orquesta de Cámara MAYO* uit Buenos Aires heeft zij een uitgebreide tournee gemaakt door Nederland (o.a. in het Concertgebouw) en Argentinië (Buenos Aires) met werken van Piazzolla. Hiervan is ook een TV- en CD registratie gemaakt. Timora maakte nog onlangs opnamen met het Vlaams Radio Orkest onder leiding van Martin Brabbins (Cello Concert Paul Gilson) en soleerde o.a. bij het Beer Sheva Orchestra in Israel.

Timora Rosler volgde masterclasses bij Janos Starker, Heinrich Schiff, Boris Pergamenschikov, Anner Bijlsma, Lynn Harell en Daniel Shafran.

Klára Würtz - piano

Klára Würtz werd geboren in Boedapest/Hongarije en begon op haar vijfde met pianospelen. Op veertienjarige leeftijd werd ze toegelaten tot de Ferenc Liszt Muziekakademie aldaar. Zij volgde lessen bij Zoltán Kocsis, Ferenc Rados en György Kurtág, en kreeg beurzen van András Schiff voor zijn masterclasses in Prussia Cove, Engeland. Met het Kinderkoor van de Hongaarse Radio en Televisie maakte zij vele grote internationale tournees, waarbij zij de muzikale intermezzo's op de piano speelde. Zij trad met dit koor op in grote zalen als de Scala in Milaan, de Bunkha-Khai-Khan concertzaal in Tokyo. In 1985 won zij de Ettore Pozzoli Pianocompetitie in Milaan. Drie jaar later viel zij bij de Internationale Pianocompetitie van Dublin in de prijzen met haar vertolking van Schubert's Sonate in Bes.

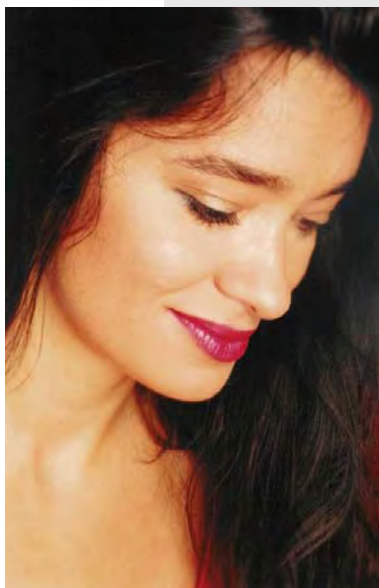
In 1989 behaalde Klára Würtz haar diploma cum laude aan de Ferenc Liszt Akademie in Boedapest als uitvoerend musicus en muziekpedagoge. Vanaf 1991 stond Klára onder contract bij Columbia Artists Management, New York en speelde meer dan 100 concerten in 38 verschillende staten van Amerika waaronder op het Ravinia Festival in Chicago en Kennedy Centre in Washington D.C. maar ook in Canada en Europa.

Als soliste trad zij op met verschillende orkesten, zoals het Boedapest Festival Kamer Orkest, Tsjechisch Philharmonisch Orkest (o.l.v. Jiri Belohlovek) en de Warschau Solisten. In 2001 maakte zij een tournee met de Nord-West Deutsche Philharmonie in Nederland en Duitsland met het pianoconcert van Schumann, waarmee zij ook haar debuut maakte in de Grote Zaal van het Amsterdamse Concertgebouw.

Ook nam ze deel aan verschillende festivals o.a. het Pianofestival in het Zuid-Franse La Roque d'Anthéron, in Amerika op het internationale Pianofestival in Williamstown, Massachusetts en in de zomer van 2002 werd zij uitgenodigd op het Newport Festival, waar zij in 2003 weer teruggevraagd werd. In het voorjaar van 2003 debuteerde Klára Würtz in de Carnegie Hall in New York en de Boston Symphony Hall met het Boston Symphony Orchestra o.l.v. Bernard Haitink, met wie zij Mozart uitvoerde. In datzelfde jaar gaf zij concerten met het Boulder Symphony Orchestra o.l.v. Theodore Kuchar. Zij speelde Rachmaninov's Tweede Pianoconcert tijdens een tournee met de Philharmonia der Nationen o.l.v. Justus Frantz, o.a. in de Grote Zaal van het Amsterdamse Concertgebouw. Dit werk nam zij voor cd op met het Nationaal Symfonie Orkest van de Oekraïne. In april 2003 gaf zij een succesvol solo-recital in de Grote Zaal van het Amsterdamse Concertgebouw. In 2004 tijdens het Boedapest Festival speelde zij Ravel's Pianoconcert in G met het Boedapest Festival Orkest o.l.v. Ivan Fischer

In de zomer van 2006 maakte zij haar debuut in het prestigieuze festival "Salzburger Festspiele". In het najaar van 2006 werd zij uitgenodigd om in Tokyo in het Shinjuku Bunka Center een Mozart recital te geven. Beide recitals zijn zeer enthousiast ontvangen.

Zij heeft veel opnamen gemaakt voor de Franse, Amerikaanse, Hongaarse en Nederlandse radio en televisie. Ook als kammusicus is zij zeer actief, zij maakt deel uit van Klaviertrio Amsterdam, vormt een duo met celliste Timora Rosler en de violiste Emmy Verhey. Zij nam meer dan 18 cd's op. Sinds 1996 woont en werkt zij in Amsterdam en is docente aan het Utrechts Conservatorium.

Toelichting

Het programma heet 'Muziek en Dans'. Alle werken die uitgevoerd worden hebben een relatie tot de dans of het ballet.

Béla Bartók was een gepassioneerd verzamelaar van Hongaarse volksmuziek; niet de zgn. zigeunermuziek, maar de echte volksmuziek van het platteland. Samen met zijn vriend Zoltán Kodály reisde hij door Hongarije om authentieke boezangen en -ritmen zo goed mogelijk vast te leggen. Bartók beperkte zich niet tot Hongarije alleen.

Bartók maakte in 1908 opnamen op het Hongaarse platteland. Het geluid werd via de hoorn rechtstreeks op een wasrol "geschreven"

Ook de andere Balkanlanden en ook Turkije en Noord Afrika doorkruiste hij op zoek naar volksmelodieën, waarvan hij er zo'n 10.000 verzamelde. Bartók heeft met zijn studie 'Das Ungarische Volkslied' een boek geschreven, dat voor het begrip van zijn muzikale persoonlijkheid zeer belangrijk is. Hij gebruikte deze volksmuziek niet om ze 'in te lassen' in zijn composities, maar met het klankidoom kleurde hij zijn werken. De Rhapsodie is opgebouwd uit twee traditionele onderdelen, Lassu en Friss (langzaam en snel) kenmerkend voor een traditionele Hongaarse dans.

Manuel de Falla raakte, onder invloed van zijn compositieleraar Felipe Pedrell, geïnteresseerd in de autochtone Spaanse muziek, vooral de flamenco uit Andalusië. Op zijn 17^e jaar vertrok hij naar Parijs, waar hij beïnvloed werd door Ravel, Debussy en Dukas. In het begin van de Eerste Wereldoorlog keerde hij terug naar Madrid en daar schreef hij een aantal van zijn bekendste werken zoals 'El amor brujo', 'Noches en los jardines de España' en 'El sombrero de tres picos'. Vanaf 1921 woonde hij in Granada en daar nam de invloed van de Spaanse volksmuziek op zijn composities geleidelijk af en was er sprake van meer neoclassicistische invloed. In 1939 vertrok hij naar Argentinië waar hij in 1946 overleed.

Kort na de Eerste Wereldoorlog schreef hij 'Siete canciones populares españolas' voor zang en piano. De zeven liederen waren deels gebaseerd op Spaanse volksmelodieën (*Polo en Jota*), maar in 'El paño moruno' zijn duidelijk Moorse invloeden herkenbaar. In 1925 zijn zes van de zeven liederen door Paul Kochanski bewerkt voor viool en piano en kreeg het stuk de naam 'Suite populaire espagnole'. Op deze bewerking is ook de cello uitvoering, die u vanmiddag hoort, gebaseerd.

De 'Suite Italienne' van **Igor Stravinsky** voor cello en piano ontstond in 1932/33 in samenwerking met Gregor Piatigorsky en is gebaseerd op ballet Pulcinella dat Stravinsky in 1920 in Zwitserland schreef. Er zijn nog twee andere versies van de Suite Italienne, beide voor viool en piano. In 1925 maakte Stravinsky de eerste en in 1934 kwam er in samenwerking met Samuel Dushkin een tweede versie tot stand. Alle drie de versies van de Suite Italienne zijn gebaseerd op Pulcinella, maar ze zijn verschillend van opzet.

Pulcinella was een belangrijk keerpunt in Stravinsky's carrière. Na zijn Russische periode was dit het eerste werk in een meer neoclassicistische stijl, een stijl die in de jaren daarna een belangrijk stempel op zijn composities zou blijven drukken. Het bestaan van Pulcinella is te danken aan Sergej Diaghilev, directeur van het beroemde Ballets Russes.

In de periode tussen 1909 en 1917 had Stravinsky de muziek voor de grote balletten Oiseau de Feu, Petrosjka en Sacre de Printemps geschreven. Tijdens een reis door Italië hadden ze samen voorstellingen bekeken van de Commedia dell'Arte en dat bracht Diaghilev op het idee om een klassieke Commedia dell'Arte gegeven als ballet te gaan maken. De muziek van de 18^e eeuwse componist Giovanni Battista Pergolesi moest door Stravinsky geïnstrumenteerd worden. Nadat hij aanvankelijk grote bedenkingen tegen dit project had, is Stravinsky er toch aan begonnen.

Diaghilev, Stravinsky en De Falla

In een van zijn brieven schrijft hij:

'Ik ben begonnen met het componeren in de Pergolesi-manuscripten zelf, alsof ik een oud stuk van mijzelf aan het corrigeren was. Ik begon zonder vooropgezette plannen of esthetische ideeën en had niets kunnen voorspellen over het resultaat. Ik wist wel dat ik geen Pergolesi vervalsing kon produceren, omdat mijn motorische gewoontes zo anders zijn; op zijn best kon ik hem herhalen in mijn eigen tongval'. ()*

Het resultaat schokte Diaghilev zeer, een stijlvolle orkestratie, daar had hij op gerekend, maar dit was een heel andere compositie dan hij zich had voorgesteld.

Pulcinella

Illustratie van Maurice Sand, zoon van de 19e-eeuwse schrijfster George Sand

De cellosonate opus 143 van **Francis Poulenc** heeft hij in 1940 in grote lijnen opgezet. Poulenc heeft in deze compositie veelvuldig gebruik gemaakt van neo-barok en neo-classicistische stielelementen. In 1948 heeft hij het stuk met hulp van de Franse cellist Pierre Fournier voltooid en ook aan hem opgedragen. Poulenc was niet vertrouwd met de technische aspecten van de cello en daarom was de hulp van Fournier zeer welkom.

De sonate heeft vier delen en vraagt erom om gezongen of gedanst te worden. Het derde deel *'Ballabile'* betekent letterlijk gemaakt om te dansen.

De Argentijn **Ástor Piazzolla** heeft, zeker na het huwelijk van Willem Alexander en Maxima, grote bekendheid in Nederland gekregen. Tot 1949 speelde en componeerde hij voornamelijk tango's. Om zich te bekwamen in het compositievak nam hij les bij Alberto Ginastera. Na 1949 ging Piazzolla in Parijs compositie studeren bij Nadia Boulanger en kwam hij onder invloed van het werk van Bartók en Stravinsky. Op aanraden van Boulanger is hij beide muziekstijlen gaan combineren, Piazzolla kon de tango nooit helemaal achter zich laten. In 1959 schreef hij het beroemd geworden werk *'Adiós Nonino'* (*Vaarwel opaatje*) ter nagedachtenis aan zijn overleden vader. Ook heeft hij later samenwerking met de jazzmuziek gezocht en heeft hij o.a. opnamen samen met Gerry Mulligan gemaakt.

In 1982 schreef Ástor Piazzolla *'Le Grand Tango'* voor cello en piano. Hij droeg dit stuk op aan Mstislav Rostropovitsj, die het in 1990 voor het eerst uitvoerde in New Orleans.

Oktober 2009

Leo van Wijk

(*) De aria *'Se tu m'ami, se tu sospiri'* (toegeschreven aan Pergolesi) waarop Stravinsky zich onder andere baseerde bij het schrijven van het Pulcinella ballet is zeer waarschijnlijk geschreven door de Italiaanse componist en uitgever Alessandro Parisotti (1853-1913). Deze gaf een bundel liederen uit onder de naam *'Arie antiche: ad una voce per canto e pianoforte'* (1890). Daarin 'smokkelde' hij ook composities, die hij geheel in strijd met de waarheid, toeschreef aan oude componisten, maar in werkelijkheid nieuwere composities waren. TIP: Hoewel dit niet direct te maken heeft met het concert: Cecilia Bartoli heeft de liederen uit genoemde bundel prachtig vertolkt op een CD van Decca. Zie ook www.youtube.com.

Agenda 2009-2010

- 1 zaterdag 19 september 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Franciscus Kwartet
- 2 zaterdag 3 oktober 20 uur Ermelo Lukaskerk
Les Éléments, Franse Barok
- 3 zondag 25 oktober 14 uur Harderwijk Catharinakapel
Timora Rosler (cello) & Klára Würtz (piano)
- 4 zaterdag 14 november 20 uur Zeewolde Open Haven
Liza Ferschtman (viool) & Inon Barnatan (piano)
- 5 zondag 29 november 14 uur Nunspeet Hotel Vennendal
Marieke Schneemann (fluit) & Bart van Oort (fortepiano)
- 6 zondag 13 december 14 uur Nunspeet Hotel NH Sparrenhorst
The Hague String Variations (strijksextet)
- 7 zondag 10 januari 14 uur Harderwijk Theater Harderwijk
Fancy Fiddlers & Paolo Giacometti (piano)
- 8 zaterdag 30 januari 20 uur Ermelo De Dialoog
La Rondine (blaaskwintet & piano)
- 9 zondag 14 februari 14 uur Nunspeet Hotel Vennendal
Bas Verheijden (piano)
- 10 zaterdag 27 februari 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Wyneke Jordans & Leo van Doeselaar (piano vierhanden)
- 11 zaterdag 13 maart 20 uur Zeewolde Open Haven
Matangi Kwartet met Ralph Rousseau (viola da gamba)
en Hein van de Geyn (contrabas)
- 12 zaterdag 27 maart 20 uur Ermelo Lukaskerk
Felicia van den End (fluit) & Eildert Beeftink (piano)

Onze contactpersonen geven u graag informatie:

voor Nunspeet
dhr. W.J. Bömer

E-mail: info-nunspeet@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 252968

voor Harderwijk
dhr. W. Molendijk

E-mail: info-harderwijk@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 421704

voor Ermelo
mevr. H. van Manen-Aartsen

E-mail: info-ermelo@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 563634

voor Putten
dhr. L. van Wijk

E-mail: info-putten@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353842

voor Zeewolde
dhr. H. W. de Wit

E-mail: info-zeewolde@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 036 5223272

secretariaat
dhr. R.G. Lemmens

E-mail: secretaris@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 415593
Guido Gezellelaan 36, 3842 XM Harderwijk

financiën
dhr. H. Berkouwer

E-mail: penningmeester@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0577 411242
Hertlaan 3, 8076 PG Vierhouten

concertcoördinator:
dhr. R.A. Norg

E-mail: coordinator@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 551703
Margrietlaan 9, 3851 RS Ermelo

publiciteit/perscontacten:
dhr. M. de Lussanet

E-mail: publiciteit@randmeerconcerten.nl

websitebeheer en
Randmeerconcertbrieven:
dhr. A.P. Kuiper

E-mail: media@randmeerconcerten.nl

website Randmeerconcerten www.randmeerconcerten.nl

aanvraag programmaboekje, zie secretariaat of vul het formulier op de website in.

reservering concerten door abonenthouders, zie website

Adressen van de concertlocaties:

Ermelo	De Dialoog	Raadhuisplein 4, 3851 NT
Ermelo	Lukaskerk	Landgoed Veldwijk 3853 LC
Putten	Kasteel De Vanenburg	Vanenburgerallee 13, 3882 RH
Zeewolde	Open Haven	Kerkplein 8, 3891 ED
Harderwijk	Catharinakapel	Klooster 1, 3841 EN
Harderwijk	Theater	Stationslaan 26, 3842 LA
Nunspeet	Hotel Vennendal	Vennenpad 5, 8072 PX
Nunspeet	Hotel De Sparrenhorst	Eperweg 46 8072 DB
Zeewolde	Open Haven	Kerkplein 8, 3891 ED

Randmeerconcerten 2009-2010 - bestelformulier voor abonnementen

dhr. en/of mevr. _____

adres _____

postcode en plaats _____

telefoon _____

e-mail *) _____

*) indien u de gratis Randmeerconcertbrief per e-mail wilt ontvangen

Bestelt hierbij:

_____ abonnement(en) voor 7 concerten à €91,- in totaal € _____

(u hoeft niet aan te geven welke 7 concerten van de 12 concerten u wilt bezoeken)

_____ passe-partout(s) voor alle 12 concerten à €132 in totaal € _____

_____ vriendenbijdrage(n) à €15 (of meer) per persoon in totaal € _____

(u dient zich elk jaar opnieuw op te geven)

totaal € _____

En (gelieve uw keuze aan te geven door een kruisje in het vakje)

machtigt de St. Randmeerconcerten om dit totaalbedrag éénmalig af te schrijven van

rekening _____

t.n.v. _____

te _____

maakt dit bedrag over naar rekening 3177.78.722 t.n.v. St. Randmeerconcerten te Vierhouten

plaats en datum: _____

handtekening voor akkoord: _____

Wij verzoeken u dit formulier te sturen naar:
penningmeester Randmeerconcerten, de heer H. Berkouwer, Hertlaan 3, 8076 PG Vierhouten.

Randmeerconcerten

klinken

als kamermuziek in uw oren!

randmeer
concerten

The text 'randmeer concerten' is displayed in a bold, black, sans-serif font, slanted upwards from left to right. The words are arranged in two lines: 'randmeer' on the top line and 'concerten' on the bottom line. Five red circles of varying sizes are positioned between the two lines of text, creating a visual effect of a staircase or a path leading from the bottom line to the top line.